

SAOPĆENJE

Obavezni ste da prilikom dozvoljenih radnji, u svom proizvodu ili aplikaciji navedete izvor podataka.

GODINA X

SARAJEVO, 12.6.2026.

BROJ 1

POSLOVNE STATISTIKE

INDEKSI PROMETA OSTALIH USLUGA U BIH, I KVARTAL 2026.

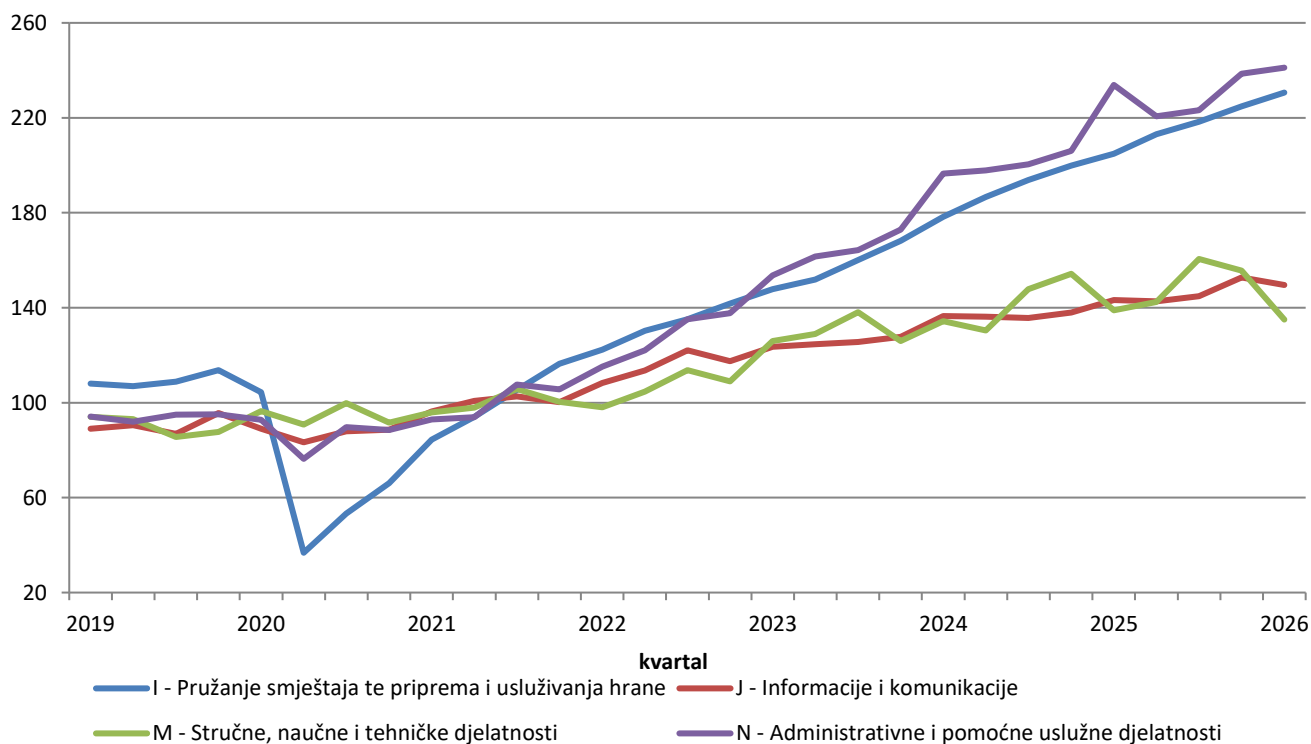
Ukupan desezonirani promet ostalih usluga u prvom kvartalu 2026. godine zabilježio je pad od 3,9% u odnosu na četvrti kvartal 2025. Rast prometa ostvaren je u područjima djelatnosti pružanja smještaja te priprema i usluživanje hrane u iznosu od 2,6% i administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima u iznosu od 1,1%, dok je pad prometa zabilježen u informacijama i komunikacijama u iznosu od 2,1% i stručnim, naučnim i tehničkim djelatnostima u iznosu od 13,3%.

Najveći rast prometa ostvaren je u oblasti proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja muzičkih zapisa u iznosu od 24,3%, dok je najveći pad prometa zabilježen u oblasti arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza u iznosu od 27,6%.

Indeks prometa ostalih usluga u prvom kvartalu 2026. godine ostvario je rast od 61,9% u odnosu na baznu (2021.) godinu. Rast indeksa prometa ostvaren je u područjima djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u iznosu od 130,6%, informacije i komunikacije 49,6%, stručnim, naučnim i tehničkim djelatnostima 35,0%, te u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima u iznosu od 141,1% u odnosu na baznu (2021.) godinu.

Dati podaci su desezonirani.

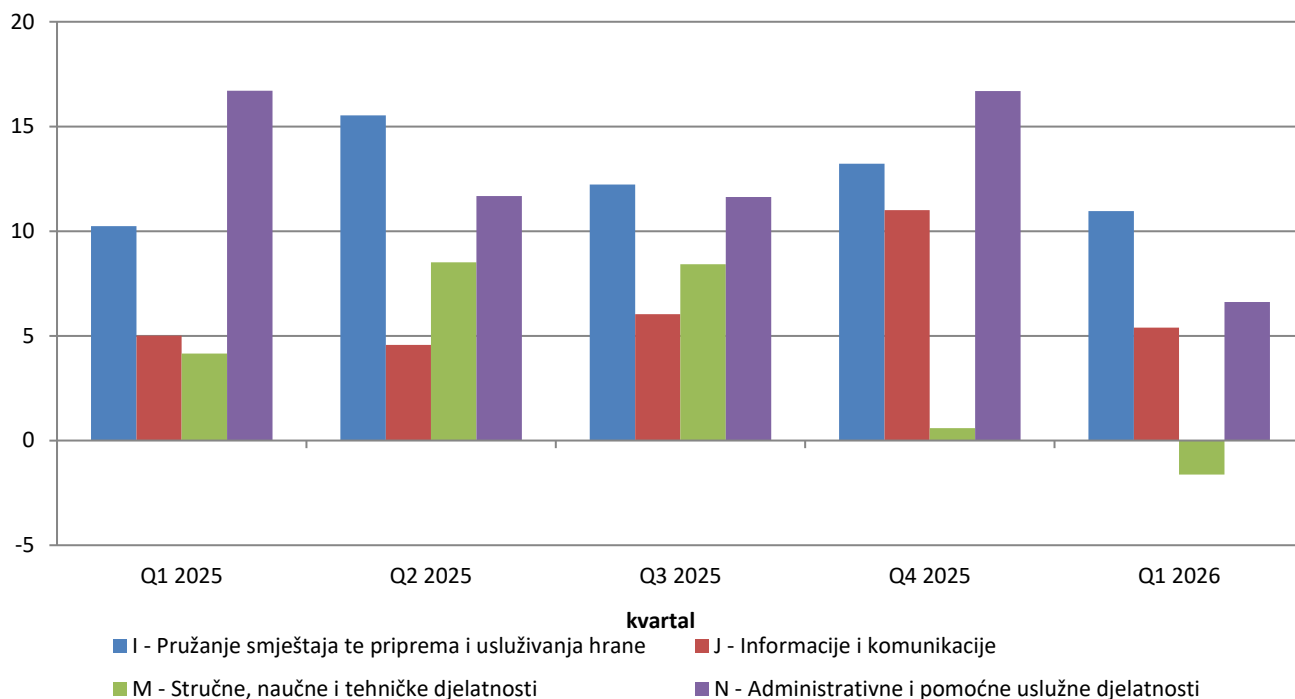
Indeksi prometa ostalih usluga, desezonirana serija BiH, 2021=100

Ukupan promet ostalih usluga, kalendarski prilagođen, u prvom kvartalu 2026. godine ostvario je rast od 4,5% u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Rast prometa ostvaren je u područjima djelatnosti pružanja smještaja te priprema i usluživanje hrane u iznosu od 11,0%, informacije i komunikacije od 5,4%, administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima od 6,6%, dok je pad zabilježen u stručnim, naučnim i tehničkim djelatnostima u iznosu od 1,6%.

Najveći rast prometa ostvaren je u oblasti kancelarijske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti u iznosu od 31,1%, dok je najveći pad prometa zabilježen u oblasti putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima u iznosu od 32,4%. Navedeni podaci su kalendarski prilagođeni.

Godišnje stope promjene ostalih usluga, kalendarski prilagođena serija, BiH

U strukturi ostvarenog prometa ostalih usluga (izvorni, neprilagođeni podaci) u prvom kvartalu 2026. godine najveće učešće ostvareno je u području djelatnosti informacije i komunikacije (51,7%), potom slijede stručne, naučne i tehničke djelatnosti (22,5%), administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (13,6%) te pružanje smještaja te priprema i usluživanja hrane (12,2%).

Tabela 1: Osnovni nominalni pokazatelji prometa ostalih usluga u BiH

Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	sezonski prilagođeni podaci				kalendarski prilagođeni podaci		
	I 2026 IV 2025	IV 2025 III 2025	I 2026 ø2025	I 2026 ø2021	I 2026 I 2025	IV 2025 IV 2024	III 2025 III 2024
Ukupno usluge	-3,9	3,0	0,4	61,9	4,5	8,8	8,3
I - Pružanje smještaja te priprema i usluživanja hrane	2,6	2,9	7,1	130,6	11,0	13,2	12,2
J - Informacije i komunikacije	-2,1	5,5	2,5	49,6	5,4	11,0	6,0
M ¹ - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	-13,3	-3,0	-9,6	35,0	-1,6	0,6	8,4
N ² - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1,1	6,9	5,3	141,1	6,6	16,7	11,6

*podaci za prethodni period su revidirani

¹ isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75

² isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3

Tabela 2: Kvartalne stope promjene prometa ostalih usluga izračunate iz nominalnih indeksa

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	I 2025 IV 2024	II 2025 I 2025	III 2025 II 2025	IV 2025 III 2025	I 2026 IV 2025
I, J, M, N	Ukupno usluge	1,1	0,1	4,4	3,0	-3,9
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	2,5	4,0	2,5	2,9	2,6
I55	Smještaj	0,0	3,0	1,8	2,7	4,3
I56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	4,3	4,6	3,0	3,1	1,5
J	Informacije i komunikacije	3,8	-0,4	1,5	5,5	-2,1
J58	Izdavačke djelatnosti	-4,3	1,2	-7,0	12,5	-20,0
J59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja muzičkih zapisa	6,5	0,3	3,2	-0,5	24,3
J60	Emitiranje programa	-6,9	-3,3	-8,1	-4,0	2,4
J61	Telekomunikacije	-1,1	0,4	1,3	0,5	1,9
J62	Računarsko programiranje, savjetovanje i djelatnosti u vezi s njima	9,4	-0,6	2,5	11,7	-5,4
J63	Informacijske uslužne djelatnosti	19,2	-5,5	6,7	-3,4	-10,6
M¹	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	-10,0	2,5	12,7	-3,0	-13,3
M69, M70.2	Pravne i računovodstvene djelatnosti, savjetovanje u vezi s upravljanjem	-6,0	-3,0	0,6	4,1	5,8
M71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza	-13,3	4,8	23,6	-5,2	-27,6
M73	Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	-7,0	2,7	-0,6	-2,1	5,2
M74	Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti	-2,6	1,9	5,1	-8,4	7,7
N²	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	13,5	-5,7	1,1	6,9	1,1
N78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju	12,6	-3,4	4,1	0,6	-5,6
N79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperator i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima	24,7	-26,1	-4,2	13,0	-15,5
N80	Zaštitne i istražne djelatnosti	6,7	5,0	-0,1	-0,4	4,2
N81.2	Djelatnosti čišćenja	3,3	6,2	5,8	6,1	-0,2
N82	Kancelarijske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	11,1	3,2	3,7	10,0	11,4

*desezonirani podaci

*podaci za prethodni period su revidirani

¹ *isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75*

² *isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3*

Tabela 3: Godišnje stope promjene prometa ostalih usluga izračunate iz nominalnih indeksa

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	I 2025	II 2025	III 2025	IV 2025	I 2026
		I 2024	II 2024	III 2024	IV 2024	I 2025
I, J, M, N	Ukupno usluge	6,8	7,9	8,3	8,8	4,5
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	10,2	15,5	12,2	13,2	11,0
I55	Smještaj	2,0	5,0	4,0	4,7	15,9
I56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	15,5	24,2	19,6	18,8	8,2
J	Informacije i komunikacije	5,0	4,6	6,0	11,0	5,4
J58	Izdavačke djelatnosti	-3,2	-2,1	-15,1	4,2	-16,5
J59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja muzičkih zapisa	2,9	1,4	-3,6	9,6	28,0
J60	Emitiranje programa	-2,1	2,0	-25,2	-31,1	0,6
J61	Telekomunikacije	2,1	-1,0	2,2	0,7	5,5
J62	Računarsko programiranje, savjetovanje i djelatnosti u vezi s njima	11,1	12,6	19,3	24,6	7,7
J63	Informacijske uslužne djelatnosti	-5,7	-2,5	-12,2	16,2	-13,4
M¹	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	4,2	8,5	8,4	0,6	-1,6
M69, M70.2	Pravne i računovodstvene djelatnosti, savjetovanje u vezi s upravljanjem	-1,3	-8,4	-11,9	-4,5	7,7
M71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza	10,6	19,9	20,1	6,5	-11,2
M73	Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	-8,8	3,0	-0,6	-7,0	5,2
M74	Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti	45,2	14,5	21,7	-20,2	22,3
N²	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	16,7	11,7	11,6	16,7	6,6
N78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju	38,1	24,2	29,0	15,5	-9,3
N79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima	43,0	14,5	13,4	-0,2	-32,4
N80	Zaštitne i istražne djelatnosti	4,3	10,4	4,6	11,5	9,1
N81.2	Djelatnosti čišćenja	20,8	17,9	10,2	23,4	19,0
N82	Kancelarijske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	7,3	6,5	10,6	30,7	31,1

*kalendarski prilagođeni podaci

*podaci za prethodni period su revidirani

¹ isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75

² isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3

Tabela 4: Kvartalna serija nominalnih indeksa prometa ostalih usluga, 2021=100

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	2025				2026
		I	II	III	IV	I
I, J, M, N	Ukupno usluge	156,4	156,6	163,5	168,4	161,9
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	204,9	213,1	218,4	224,8	230,6
I55	Smještaj	184,2	189,7	193,1	198,2	206,7
I56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	221,9	232,2	239,2	246,5	250,2
J	Informacije i komunikacije	143,2	142,7	144,8	152,7	149,6
J58	Izdavačke djelatnosti	140,1	141,7	131,8	148,2	118,6
J59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja muzičkih zapisa	323,2	324,1	334,5	332,9	413,7
J60	Emitiranje programa	111,1	107,5	98,8	94,8	97,1
J61	Telekomunikacije	113,4	113,8	115,3	115,9	118,2
J62	Računarsko programiranje, savjetovanje i djelatnosti u vezi s njima	194,7	193,5	198,4	221,7	209,8
J63	Informacijske uslužne djelatnosti	137,7	130,1	138,9	134,2	119,9
M¹	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	138,9	142,4	160,5	155,7	135,0
M69, M70.2	Pravne i računovodstvene djelatnosti, savjetovanje u vezi s upravljanjem	182,9	177,4	178,5	185,9	196,6
M71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza	128,1	134,2	165,9	157,2	113,8
M73	Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	125,3	128,7	127,9	125,3	131,8
M74	Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti	235,2	239,7	252,0	230,9	248,7
N²	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	233,9	220,7	223,2	238,6	241,1
N78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju	257,4	248,6	258,8	260,5	245,9
N79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima	610,8	451,1	432,3	488,4	412,9
N80	Zaštitne i istražne djelatnosti	132,8	139,5	139,4	138,9	144,8
N81.2	Djelatnosti čišćenja	148,7	157,9	167,0	177,2	176,9
N82	Kancelarijske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	232,5	239,8	248,7	273,7	304,9

*desezonirani podaci

*podaci za prethodni period su revidirani

¹ isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75² isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3

Tabela 5: Nominalni pokazatelji prometa ostalih usluga- izvorna (neprilagođena) serija

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti KD BiH 2010	stope promjene			indeksi prometa 2021=100				
		I 2026 IV 2025	I 2026 I 2025	I 2026 ø2025	I 2025	II 2025	III 2025	IV 2025	I 2026
I, J, M, N	Ukupno usluge	-22,2	4,5	-11,0	137,2	156,5	166,6	184,2	143,4
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	-14,3	11,0	-16,4	160,9	218,9	266,3	208,4	178,6
I55	Smještaj	-10,7	15,9	-20,4	129,6	199,3	258,2	168,2	150,2
I56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	-16,4	8,2	-13,7	186,6	235,0	272,9	241,3	201,8
J	Informacije i komunikacije	-18,1	5,4	-5,3	131,2	140,8	143,5	168,9	138,3
J58	Izdavačke djelatnosti	-39,7	-16,5	-30,1	118,8	119,2	165,2	164,6	99,2
J59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja muzičkih zapisa	3,5	28,0	19,9	305,9	306,9	315,9	378,4	391,7
J60	Emitiranje programa	6,4	0,6	-4,1	96,1	125,0	91,2	90,8	96,7
J61	Telekomunikacije	-2,7	5,5	-0,1	108,3	112,9	118,8	117,4	114,3
J62	Računarsko programiranje, savjetovanje i djelatnosti u vezi s njima	-31,0	7,7	-9,8	170,6	189,2	188,5	266,4	183,7
J63	Informacijske uslužne djelatnosti	-12,4	-13,4	-9,4	141,2	131,9	127,2	139,5	122,3
M ¹	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	-36,7	-1,6	-21,2	120,1	141,9	151,1	186,8	118,2
M69, M70.2	Pravne i računovodstvene djelatnosti, savjetovanje u vezi s upravljanjem	-2,8	7,7	5,3	176,7	181,9	168,7	195,9	190,4
M71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza	-52,2	-11,2	-35,5	107,5	132,0	152,9	199,6	95,5
M73	Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	-28,4	5,2	-16,5	100,3	134,1	123,5	147,3	105,5
M74	Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti	22,9	22,3	24,5	237,7	184,3	275,4	236,5	290,6
N ²	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	-12,5	6,6	-6,9	197,1	224,9	240,3	240,3	210,1
N78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju	-9,2	-9,3	-7,2	265,9	262,4	246,2	265,7	241,3
N79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge	-43,7	-32,4	-48,5	332,1	434,8	576,9	398,5	224,5
N80	Zaštitne i istražne djelatnosti	-6,3	9,1	-0,7	125,3	138,2	141,4	146,0	136,7
N81.2	Djelatnosti čišćenja	-9,7	19,0	2,2	145,6	167,3	173,3	191,9	173,2
N82	Kancelarijske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	-1,7	31,1	15,0	218,3	246,2	240,2	291,0	286,2

*podaci za prethodni period su revidirani

¹ isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75² isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3

Prilog: Izvod iz Klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
I55	Smještaj
I56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića
J	Informacije i komunikacije
J58	Izdavačke djelatnosti
J59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja muzičkih zapisa
J60	Emitovanje programa
J61	Telekomunikacije
J62	Računarsko programiranje, savjetovanje i djelatnosti u vezi s njima
J63	Informacijske uslužne djelatnosti
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti
M69	Pravne i računovodstvene djelatnosti
M70.1	Upravljačke djelatnosti
M70.2	Savjetovanje u vezi sa upravljanjem
M71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza
M72	Naučno istraživanje i razvoj
M73	Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta
M74	Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti
M75	Veterinarske djelatnosti
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
N77	Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing)
N78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju
N79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima
N80	Zaštitne i istražne djelatnosti
N81.1	Pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama
N81.2	Djelatnosti čišćenja
N81.3	Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina
N82	Kancelarijske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Cilj istraživanja

Uslužne statistike zauzimaju važno mjesto u nacionalnoj ekonomiji i tokom posljednjih decenija sve više dobijaju na značaju. Razlog tome jeste činjenica da je veliki broj poslovnih subjekata registrovanih u uslužnim djelatnostima te njihov promet ima značajno učešće u ukupno ostvarenom prometu u zemlji.

Statistika prometa ostalih usluga primarno ima za cilj da pruži blagovremene informacije o promjeni nivoa ostvarenog prometa ali i drugim relevantnim pokazateljima. Indeks prometa ostalih usluga jedan je od pokazatelja ekonomske aktivnosti zemlje koji pomaže organima državne uprave i preduzećima iz privatnog sektora u procesu donošenja odluka. Primjenjuje se i za procjenu rezultata sektora usluga, potrošnje stanovništva, kao i pri izračunu nacionalnih računa. Metodologija istraživanja prometa ostalih usluga propisana je novom Regulativom (EU) br. 2019/2152 Evropskog parlamenta i Vijeća o evropskim poslovnim statistikama i Implementirajućim aktom br. 2020/1197 (u daljem tekstu EBS regulativa) kao i preporukama Eurostata iz ove statističke oblasti.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti/pravna lica koji su prema glavnoj djelatnosti registrovani da obavljaju uslužne djelatnosti (područja djelatnosti I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, J - Informacije i komunikacije, M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti (isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75), N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3). Za potrebe istraživanja korištena je Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine- KD BiH 2010, koja je u potpunosti usklađena sa Evropskom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti NACE Rev.2. Cjelokupno područje Bosne i Hercegovine je obuhvaćeno istraživanjem. Istraživanjem nisu obuhvaćeni preduzetnici.

Uzorak

Za provođenje istraživanja prometa ostalih usluga u BiH koristi se kombinovani metod punog obuhvata i stratifikovanog slučajnog uzorka. Uzorak je podijeljen na stratum prema klasi finansijskog podatka (finansijski izvještaj za prethodnu godinu) i djelatnosti poslovnog subjekta (područja djelatnosti I, J, M, N - KD BiH 2010). Kao pomoćna stratifikaciona varijabla koristi se broj zaposlenih. Izabrani uzorak ostalih usluga za 2026. godinu reprezentativan je na nivou Bosne i Hercegovine, kao i na nivoima Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH.

Prikupljanje i obrada podataka

U provođenju istraživanja učestvuju zvanične statističke institucije u BiH. Osnovna varijabla posmatranja je promet poslovnog subjekta bez PDV-a, koji je u skladu sa EBS regulativom iskazan posebno. Podaci prikupljeni od izvještajnih jedinica, putem obrasca M KPS USL 01, predstavljaju osnovu za procjenu podataka za ukupnu populaciju. Agregiranje prometa na više nivoe (oblast, područje ili specijalni agregati) djelatnosti se vrši prije kompilacije indeksa.

Serije podataka prometa po kvartalima od 2010. do 2013 dobijene su kombinacijom podataka iz administrativnih izvora i drugih statističkih istraživanja. Pri preračunu historijske serije podataka korištena je metoda preklapanja („overlapping“). U sklopu kvartalnog istraživanja prometa ostalih usluga, koje se od 2015. godine sprovodi redovno, uporedo su prikupljeni i podaci i za referentne kvartale 2014. godine.

Kompilacija indeksa

Indeks prometa ostalih usluga iskazuju se u nominalnim vrijednostima i računa u odnosu na baznu (2021.) godinu koja se primjenjuje u obračunu indeksa od prvog kvartala 2024. godine. Uredbom (EU) broj 2019/2152 propisana je primjena bazne 2021. godine od januara 2024. u zemljama članicama EU. Indeks prometa izražen je u tekućim cijenama (nije otklonjen uticaj promjene cijena).

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje indeksa

Statističke institucije u BiH uvažavajući način diseminacije podataka u EU, indekse objavljuje u sljedećim oblicima:

- izvorni (neprilagođeni) indeksi,
- sezonski prilagođeni indeksi- desezonirani indeksi i
- kalendarski prilagođeni indeksi

Obzirom da desezonirani i kalendarski prilagođeni indeksi imaju mnogo veći značaj i reprezentativniji su korisnicima statističkih podataka detaljno su prikazani u tabelarnom obliku.

Desezoniranje podrazumijeva da su podaci prilagođeni za uticaj sezone i kalendarske dane. Podaci koji se upoređuju sa podacima iz prethodnog perioda se, prema preporukama Eurostata, prezentiraju i tumače u desezoniranom obliku. Kalendarsko podešavanje podrazumijeva da su podaci prilagođeni za uticaj kalendarskih i radnih dana. Podaci koji se porede sa podacima istog perioda prethodne godine se prezentiraju i tumače u kalendarski prilagođenoj formi indeksa ili stopa rasta. U slučaju da navedeni kalendarski efekti značajno utiču na posmatranu vremensku seriju, potrebno je iste otkloniti.

Kalendarsko i sezonsko prilagođavanje vrši se u JDemetra+ aplikaciji (verzija 2.2.1) metodom TRAMO-SEATS na izvornim kvartalnim serijama podataka u skladu sa smjernicama Eurostata. Zbog svojstva primijenjene metode prilagođavanja, dodavanjem novih opservacija mogu nastati određene promjene na ranijoj seriji već objavljenih sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa.

Diseminacija podataka

Rezultati istraživanja izražavaju se u obliku indeksa i stopa promjene te se od 2017. godine publikuju u redovnoj kvartalnoj dinamici u formi saopćenja za javnost na web stranici Agencije za statistiku BiH (www.bhas.gov.ba). Prezentacija i interpretacija indeksa usklađena je s onima koje su propisane EBS regulativom što omogućava domaćim i međunarodnim korisnicima neposredno poređenje indeksa prometa ostalih usluga u BiH sa indeksima drugih zemalja.

Revizija podataka

Redovna saopćenja statistike prometa ostalih usluga objavljuju se u kvartalnoj dinamici i sadrže preliminarne podatke. Revizija podataka podrazumijeva da se podaci za prethodni kvartal (t-1) revidiraju u skladu sa novim informacijama, te je moguće da se podaci objavljeni nakon revizije razlikuju od ranije objavljenih, preliminarne podataka. U saopćenjima je jasno naznačeno o kojim se podacima radi, tako da korisnici statističkih podataka mogu pravilno da ih tumače. O izmjenama podataka i razlozima korisnici će biti obavješteni na prikladan i transparentan način, u redovnim kvartalnim saopćenjima i drugim publikacijama za javnost kao i na web stranici Agencije za statistiku BiH.

Definicije

Promet je ukupan fakturisani iznos koji poslovni subjekt obračuna za prodane robe ili pružene usluge tokom referentnog perioda trećim licima i odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti. Uključuje i troškove povezane sa prodajom čak i ako su ti iznosi posebno iskazani na fakturama. Porez na dodanu vrijednost (PDV) isključen je iz prometa.

Skraćenice

EU- Evropska unija

Eurostat- Statistički ured Evropske unije

KD BiH 2010- Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010

NACE Rev.2- Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u EU

SPR- Statistički poslovni registar

STS – Short Term Business Statistics (Kratkoročne poslovne statistike)

- nema pojave

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon: +387 (33) 911 911 | Telefaks: +387 (33) 220 622

Elektronska pošta: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe:

Alen Bajramović, šef odsjeka za uslužne statistike

Vesna Čužić, direktorica

Saopćenje pripremili: Alen Bajramović i Maja Hadži-Stojanov

Razmislite o očuvanju okoliša prije štampanja dokumenta.